

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ
І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

14 квітня 2021 року, м. Харків

Харків 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

КАФЕДРА КРИМІНОЛОГІЇ
ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів і молодих вчених*

м. Харків, 14 квітня 2021 р.

Харків
«Юрайт»
2021

Організаційний комітет:

д-р юрид. наук, проф. А. П. Гетьман,
д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін,
канд. юрид. наук, доц., О. В. Лисодєд,
канд. юрид. наук, доц., С. Ю. Лукашевич,
канд. юрид. наук, доц., В. Ф. Оболенцев,
канд. юрид. наук, доц., М. В. Романов,
канд. юрид. наук, доц., О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, доц., О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Новіков,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна.

Актуальні проблеми запобігання корупції: матеріали Всеукр.
А 43 наук.-практ. конф. для студентів, аспірантів і молодих вчених,
м. Харків, 14 квітня 2021 р. Харків: Юрайт, 2021. 602 с.
ISBN 978-966-2740-95-0

Публікації наведено в авторській редакції.

Оргкомітет не завжди поділяє погляди авторів публікацій.

*За достовірність наукового матеріалу, статистичних даних,
бібліографічних посилань, дотримання принципів і вимог академіч-
ної доброчесності відповідають автори публікацій та їх наукові
керівники.*

*Усі публікації є безкоштовними, електронна копія збірника без-
оплатно розміщується у відкритому доступі на сайті кафедри кримі-
нології та кримінально-виконавчого права Національного юри-
дичного університету імені Ярослава Мудрого (<http://criminology.nlu.edu.ua/>)*

ISBN 978-966-2740-95-0

УДК 343.9:343.35:35.08

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2021

© «Юрайт», оформлення, 2021

*Доброго дня, шановні учасники
Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми запобігання корупції»!*

Корупція залишається однією із найважливіших проблем для України, що загрожує національній безпеці і державності, перешкоджає європейській та євроатлантичній інтеграції. Корупція руйнує систему суспільних цінностей, принципів демократії та верховенства права, завдає шкоди економіці і міжнародному іміджу України, підриває довіру суспільства до державних інституцій. Результати багатьох соціологічних досліджень демонструють, що досягнутий за останні роки прогрес в реалізації антикорупційної реформи не повністю задовольняє міжнародних партнерів України і не зовсім виправдовує очікування громадянського суспільства та бізнесу. Між тим, мало хто враховує, що тільки за останній рік змогла повноцінно запрацювати новостворена антикорупційна інфраструктура: розпочалася належна перевірка декларацій високопосадовців, ухвалено перші судові вироки топ-корупціонерам, запущено *Єдиний державний реєстр* звітності політичних партій, застосовано санкції проти тінювих монополістів. І найголовніше – система новостворених антикорупційних органів за повної підтримки вищого політичного керівництва держави запрацювала як єдине ціле, що дещо покращило результати у сфері боротьби з корупцією. За даними міжнародної організації Трансперенсі Інтернешенел, у 2020 р. за Індексом сприйняття корупції Україна отримала 33 бали із 100 можливих і перемістилася на дев'ять сходинок вище у рейтингу із 180 країн світу (із 126 на 117 місце). Це дає підстави для обережного оптимізму, хоча всі ми розуміємо серйозність викликів і перешкод, з якими зіштовхуються антикорупційні органи та громадські антикорупційні організації у нинішніх реаліях.

Сьогоднішня конференція – це спроба обговорити та осмислити системні проблеми у сфері запобігання корупції, обмінятися думками і напрацювати загальні підходи до їх вирішення. Особливістю конференції є новий формат, що полягає в можливості залучення студентів, аспірантів та молодих науковців до фахової

го факультету Національного університету «Одеська юридична академія». 2016. № 4. С. 48-58.

Сімакова С.І.,
канд. юрид.наук, доцент кафедри публічно-правових дисциплін факультету права та лінгвістики Білоцерківського національного аграрного університету

УЧАСТЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Анотація. У тезах конференції проаналізовано завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури під час досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері корупції підслідних Національному антикорупційному бюро України.

Ключові слова. Корупція, запобігання корупції, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Національне антикорупційне бюро України, досудове розслідування.

Аннотация. В тезисах конференции проанализированы задачи и функции Специализированной антикоррупционной прокуратуры во время досудебного расследования уголовных преступлений в сфере коррупции подследственных Национальном антикоррупционном бюро Украины.

Ключевые слова: Коррупция, предотвращение коррупции, Специализированная антикоррупционная прокуратура, Национальное антикоррупционное бюро Украины, досудебное расследование.

Summary. The abstracts of the conference analyze the tasks and functions of the Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office during the pre-trial investigation of criminal offenses in the field of corruption of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine.

Key words: Corruption, prevention of corruption, Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office, National Anti-Corruption Bureau of Ukraine, pre-trial investigation.

В умовах сучасного розвитку суспільства однією з найбільших та найнебезпечніших загроз для майбутнього нашої держави є корупція, яка проникає в усі сфери суспільно-політичного, соціально-економічного та життя нашої держави, та руйнує їх.

Корупцію вважають найбільшою хворобою політичної бюрократії сьогоденної епохи. Завданням правоохоронних органів, як суб'єктів протидії корупції є висококваліфікована боротьба з корупцією в Україні. Враховуючи ухвалення спеціального антикорупційного законодавства, та внесення змін до Конституції України одним із правоохоронних органів який покликаний стримувати прояви корупції є Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

Спеціалізована антикорупційна прокуратура є самостійним структурним підрозділом Офісу Генерального прокурора (далі – САП), підпорядкованим заступнику Генерального прокурора – керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. У своїй діяльності Спеціалізована антикорупційна прокуратура керується Конституцією України, Законами України «Про прокуратуру», «Про запобігання корупції», іншими актами законодавства України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, наказами Генерального прокурора, Регламентом Офісу Генерального прокурора, цим Положенням, а також враховує практику застосування законодавства Верховним Судом, рішення Європейського суду з прав людини [1].

Звертаючись до аналізу основних завдань та функцій САП, необхідно зауважити, що пріоритетними з них є здійснення процесуального керівництва, тобто нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування кримінальних правопорушень підслідним Національним антикорупційним бюро України (далі – НАБУ). Саме тут антикорупційній прокуратурі важливо звертати увагу на своєчасне внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань відповідно до вимог чинного Кримінально процесуального кодексу (далі – КПК); визначення правильної кваліфікації суспільно небезпечного діяння, недопущення латентності кримінальних правопорушень; дотримання завдань кримінального провадження, які зазначені у ст. 2 КПК [2]. Антикорупційна прокуратура повинна здійснювати належний контроль над роботою НАБУ, перевіряти

чи не відбувались випадки обмеження реалізації права підозрюваного, обвинуваченого на захист; чи здійснювало НАБУ сприяння відшкодування збитків, завданих кримінальними правопорушеннями в межах наданих їм повноважень тощо. Здійснюючи свою діяльність САП підтримує публічне обвинувачення в суді у кримінальних провадженнях, що розслідувалися Національним антикорупційним бюро України, реалізуючи свої функції вдається до міжнародного співробітництва.

Враховуючи статистичні показники розслідування кримінальних правопорушень у сфері корупції під керівництвом САП, можна констатувати, що впродовж січня 2020 року детективи Національного бюро розпочали розслідування 93 нових випадків корупції. У вчиненні кримінальних корупційних правопорушень, які розслідують НАБУ та САП, повідомили про підозру 36 особам. Стосовно восьми осіб у трьох справах розслідування закінчили – обвинувальні акти стосовно них скерували до суду. Детективи НАБУ під процесуальним керівництвом прокурорів САП закінчили розслідування за фактом розтрати 2,225 млн дол. США «СпецТехноЕкспорту» та вимагання й одержання неправомірної вигоди двома службовими особами АТ «Укргазвидобування». Обидві справи передані на розгляд до Вищого антикорупційного суду [3].

Враховуючи вищевикладене можна стверджувати про позитивну роботу САП у сфері процесуального керівництва досудових розслідувань підслідних НАБУ у сфері протидії корупції. Проте, виникає необхідність у професійній підготовці кадрів САП, в удосконаленні пріоритетних напрямків роботи у сфері протидії корупції враховуючи досвід розвинутих європейських країн, яким надалось можливим зменшити статистичні показники корупційних проявів.

ЛІТЕРАТУРА :

1. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: наказ Генерального прокурора від 05.03.2020 р. № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (дата звернення: 22.03.2021).

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

3. Національне антикорупційне бюро. Статистика. URL: <https://nabu.gov.ua/tags/statistika>.

Ситник Р.В.,

курсант 5 курсу Військово-юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ СФЕРИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

Анотація. У тезах розглянуто стан корупції у публічній сфері, її причини, запропоновано комплекс заходів запобігання корупційним правопорушенням.

Ключові слова: корупція, злочинність.

Аннотація. В тезисах рассматривается понятие коррупции в публичной сфере, ее причины, предложен комплекс мер по предотвращению коррупционных правонарушений.

Ключевые слова: коррупция, преступность.

Summary. The abstracts considered the state of corruption in the public sphere, its causes, proposed a set of measures to prevent corruption offenses.

Keywords: corruption, crime.

Протягом тривалого часу у сфері публічних закупівель відбуваються порушення, які, в свою чергу, тягнуть за собою порушення конкурентних засад розвитку економіки та втрати бюджетних коштів. Публічні закупівлі називають одним із головних індикаторів рівня корупції в країні, яка є загрозою для економічної безпеки будь-якої держави, в тому числі й України. Кожен з етапів процесу здійснення публічних закупівель має свої специфічні риси. 1 квітня 2016 року вступив в дію Закон України «Про публічні закупівлі» [1], метою якого стало забезпечити ефективне та прозоре здійснення закупівель, створити конкурентне середовище у сфері

Попова Ю. О. ВИНАГОРОДА ВИКРАВАЧУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	355
Портас А. С. КОРУПЦІЯ У СФЕРІ ОСВІТИ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	359
Приліпко В. В. НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРЕВЕНТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНАХ ТА УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ	362
Проценко О. А. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНІЙ ЗМІНІ ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ	364
Рашевський Є. Ю. ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ	368
Руфанова В. М. КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КОРУПЦІЙНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ОБОРОНИ.....	371
Сабова Х. О. ПРОВОКАЦІЯ ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНОГО ПРАВОВОПРУШЕННЯ: ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ	374
Савінова Т. М. ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ ПОЛІЦІЇ ЯК ОДНА З УМОВ ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ.....	377

Савченко Р. І. РОЛЬ НОТАРІУСА В ЗАПОБІГАННІ ШАХРАЙСТВАМ З НЕРУХОМІСТЮ	380
Сагун І. А. КОРУПЦІЯ В СУДОВІЙ СИСТЕМІ	384
Самбір Є.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА СТРАТЕГІЇ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ	386
Сащенко М. І. ДІЄВІ МЕХАНІЗМИ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ: ПРИКЛАДИ КРАЇН ЄС	391
Світлична А.В. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	394
Семенюк Ю. С. КОРУПЦІЯ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ	398
Сердюк В.А. СПОСОБИ ВИЯВЛЕННЯ І ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ.....	401
Середа М. Є. АНТИКОРУПЦІЙНІ ОБМЕЖЕННЯ ЯК ЗАСІБ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	405
Сімакова С. І. УЧАСТЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	408

Юнко І.П. ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В ПОЛІТИЦІ НА ЗАКОНОДАВЧОМУ РІВНІ	569
Юсько О. В. СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	572
Яковенко Т. А. ОПТИМАЛЬНІ ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ОСВІТИ.....	574
Яценко К.К. КОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ОСВІТИ	577

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ**

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
для студентів, аспірантів і молодих вчених*

м. Харків, 14 квітня 2021 р.

за редакцією Б. М. Головкіна і О. В. Лисодеда

Матеріали друкуються в авторській редакції

Відповідальний за випуск О. В. Лисодед

Коректор С. С. Сальчук

Комп'ютерна верстка і дизайн І. В. Москалюк

Підписано до поширення

через мережу Інтернет 29.04.2021 р.

Формат 60x84 1/16. Гарнітура Times.

Ум. друк. арк. 35,0. Обл.-вид. арк. 28,02. Зам. № 2904

Оригінал-макет виготовлено видавництвом «Юрайт»

(Свідоцтво про внесення до державного реєстру

суб'єктів видавничої діяльності:

серія ДК № 4236 від 22.12.2011 р.)